

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____ 2017

Chișinău

**Cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului Informațional Integrat
„Asigurare Obligatorie de Asistență Medicală”**

În conformitate cu art.22 pct.1) și pct. 2) din Legea nr. 467–XV din 21 noiembrie 2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.6-12, art. 44), cu modificările și completările ulterioare, art.16 din Legea nr.71-XVI din 22 martie 2007 cu privire la registre (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 70-73, art.314), cu modificările și completările ulterioare, Guvernul

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Conceptul Sistemului Informațional Integrat „Asigurare Obligatorie de Asistență Medicală”, conform anexei;
2. Crearea și implementarea Conceptului Sistemului Informațional Integrat „Asigurare Obligatorie de Asistență Medicală” se va efectua din contul mijloacelor financiare prevăzute în fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală.
3. Compania Națională de Asigurări în Medicină:
 - 1) va asigura realizarea prevederilor Conceptului Sistemului Informațional Integrat „Asigurare Obligatorie de Asistență Medicală”;
 - 2) va deține Sistemul Informațional Integrat „Asigurare Obligatorie de Asistență Medicală”.

PRIM MINISTRU

Contrasemnează:

Ministrul Economiei și Infrastructurii

CONCEPTUL Sistemului Informațional Integrat „Asigurare Obligatorie de Asistență Medicală”

I. INTRODUCERE

Conceptul Sistemului Informațional Integrat „Asigurare Obligatorie de Asistență Medicală” (în continuare – Concept) are drept scop crearea unei baze de date unificate și sistematizate privind gestionarea domeniului asigurării obligatorii de asistență medicală din Republica Moldova.

Prezentul Concept determină scopul, obiectivele și funcțiile de bază ale Sistemului Informațional Integrat „Asigurare Obligatorie de Asistență Medicală” (în continuare – SII AOAM), precum și stabilește registratorii și furnizorii de date pentru SII AOAM, obiectele informaționale și scenariile de bază privind includerea acestora în SII AOAM, interacțiunea cu alte sisteme informaționale în scopul colaborării și schimbului de date.

II. DISPOZIȚII GENERALE

1. SII AOAM reprezintă totalitatea mijloacelor software, hardware, informaționale, organizaționale, a sistemelor de transmitere a datelor, a tehnologiilor de utilizare a acestora, a normelor de drept, precum și a infrastructurii pentru susținerea informațională destinată gestionării eficiente a domeniului de asigurare obligatorie de asistență medicală din Republica Moldova.

2. SII AOAM este parte integrantă a Resurselor informaționale de stat, și anume a segmentului „Evidența automatizată a resurselor social-demografice”.

3. Noțiunile principale utilizate în prezentul Concept semnifică următoarele:

AOAM – Asigurare obligatorie de asistență medicală;

ansamblu de mijloace software și hardware – totalitate de programe și de mijloace tehnice care asigură realizarea proceselor informaționale;

bancă de date – sistem informațional tehnic care include una sau mai multe baze de date și sistemul lor de administrare;

bază de date – totalitatea datelor, organizate conform structurii conceptuale, care descriu caracteristicile de bază și relațiile dintre entități, fiind destinată pentru unul sau mai multe domenii de aplicare;

clasificator - listă sistematizată de obiecte, fiecăruia atribuindu-i-se un anumit cod;

CNAM – Compania Națională de Asigurări în Medicină;

concept – document care descrie într-o formă generalizată trăsăturile esențiale ale sistemului informațional automatizat ca totalitate de viziuni interconectate despre funcționarea sistemului;

identificator al obiectului informațional – unul dintre atributele obiectului informațional, care este unic și rămâne invariabil pe parcursul întregii perioade de existență a obiectului în SII AOAM;

obiect informațional – reflectare virtuală a obiectului înregistrării în cadrul resursei informaționale;

SIA – Sistem Informațional Automatizat;

SII – Sistem Informațional Integrat.

4. SII AOAM este destinat formării resursei informaționale și prezentării informației cu privire la domeniul de asigurare obligatorie de asistență medicală și interacțiunea între CNAM, persoane asigurate și neasigurate, instituțiile medicale și farmaceutice din Republicii Moldova. SII AOAM presupune o abordare sistematică de identificare, înregistrare și clasificare a persoanelor asigurate și neasigurate în cadrul asigurărilor obligatorii de asistență medicală, a instituțiilor medicale, precum și celor farmaceutice din Republicii Moldova, implicând procesele de colectare, analiză și sintetizare a informației, în scopul descrierii și vizualizării resurselor informatice gestionate conform următorilor parametri: legăturile cu alte resurse (sistemul de asistență medicală primară, sistemul de asistență medicală spitalicească, sistemul farmaceutic, etc.);

5. SII AOAM are drept scop asigurarea evidenței și punerea la dispoziția tuturor celor interesați (autorități și instituții ale statului, entități, societatea civilă, cetățeni) a informației actualizate cu privire la domeniul asigurării obligatorii de asistență medicală al Republicii Moldova.

6. Prin crearea SII AOAM vor fi atinse următoarele obiective:

1) Colectarea și procesarea informațiilor economice, financiare și medicale necesare funcționării eficiente a AOAM;

2) Asigurarea transparenței privind controlul și gestionarea fondurilor AOAM;

3) Evidența persoanelor asigurate și neasigurate;

4) Evidența prestatorilor de servicii medicale și farmaceutice prin crearea și administrarea registrelor respective;

5) Asigurarea procesului de raportare a datelor de către prestatorii de servicii medicale și farmaceutice;

6) Asigurarea cu rapoarte statistice și analitice destinate atât pentru CNAM cât și altor părți interesate (ex. Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Agenția Sănătății Publice, etc);

7) Detectarea și eliminarea dublurilor de asigurați precum și de servicii medicale prestate;

8) Detectarea și eliminarea neconcordanțelor privind asigurării;

9) Blocarea tentativelor de fraudare prin accesul controlat și verificări de tip cross-check ale datelor, inclusiv cu alte surse informaționale disponibile.

10) Asigurarea interoperabilității componentelor AOAM cu alte domenii și sisteme informaționale de importanță națională relevante, cum ar fi sistemul de asistență medicală primară, sistemul de asistență medicală spitalicească, SIA "e-Reporting" și altele. Viziunea conceptuală generală a SII AOAM este redată în diagrama ce urmează din Fig.1 Organizarea conceptuală și interacțiunea cu alte sisteme informaționale și entități externe.

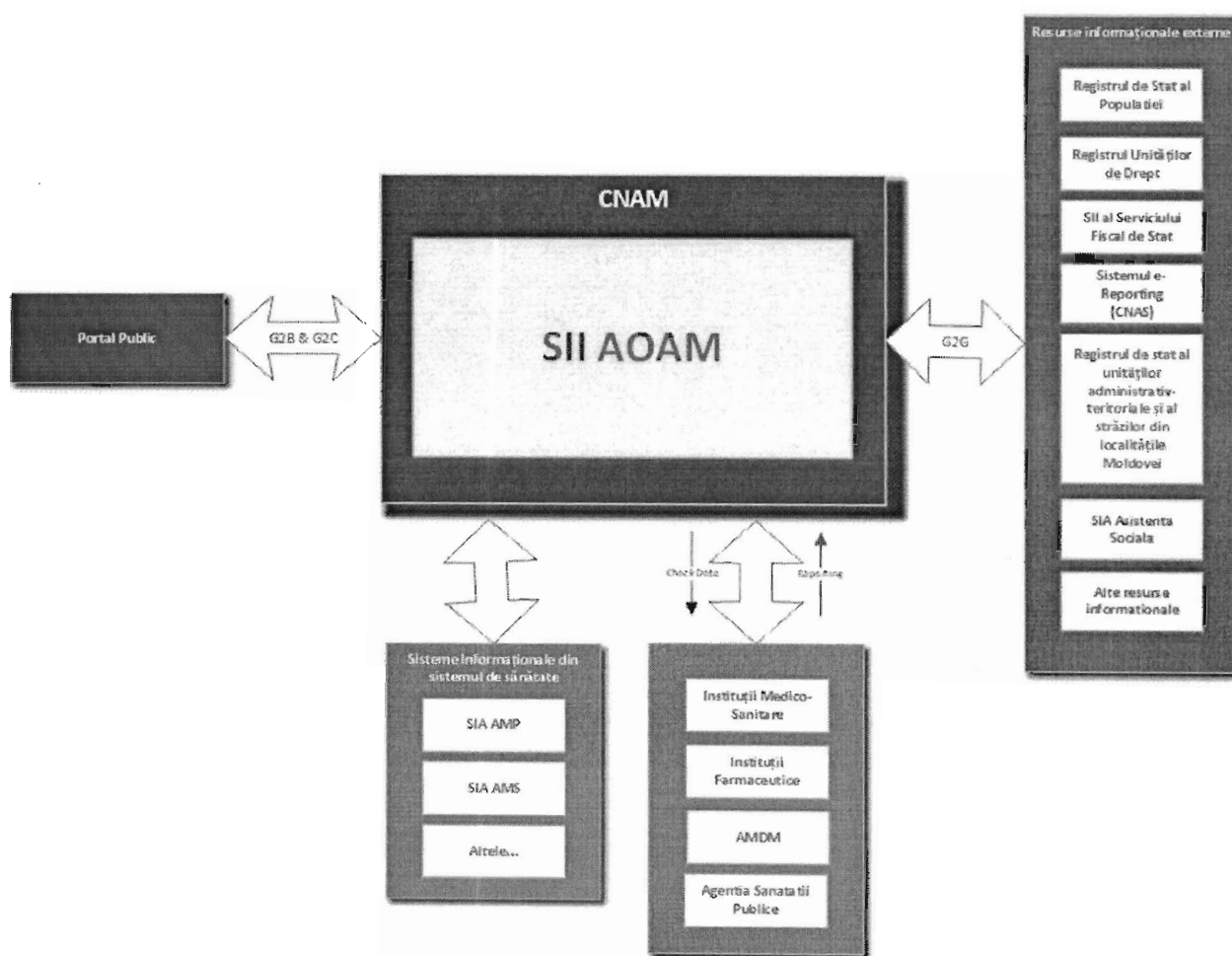

Fig. 1 Organizarea conceptuală și interacțiunea cu alte sisteme informaționale și entități externe

7. Principiile de bază ale SII AOAM sunt:

1) *principiul legitimității*, potrivit căruia funcțiile și operațiile efectuate de utilizatori sunt legale și conforme cu drepturile omului și legislația națională în vigoare;

2) *principiul autenticității datelor*, care presupune că informațiile păstrate pe dispozitive de stocare a datelor sau pe suport de hârtie corespund stării reale a obiectelor din SII AOAM;

3) *principiul identificării*, conform căruia pachetelor informaționale li se atribuie un cod de clasificare la nivel de sistem, prin care este posibilă identificarea univocă și raportarea la acestea;

4) *principiul temeiniciei datelor*, care prevede că introducerea datelor în SII AOAM se efectuează doar în baza înscrierilor din documentele acceptate ca surse de informații;

5) *principiul auditului sistemului*, care presupune înregistrarea informației despre schimbările care au loc, pentru a face posibilă reconstituirea istoriei unui document sau starea lui la o etapă anterioară;

6) *principiul independenței de platforma software*, conform căruia SII AOAM poate fi construit pe baza modulelor elaborate la comandă sau a produselor software existente. Conceptul nu limitează în nici un fel abordarea dezvoltării sistemului atât timp cât sunt satisfăcute nevoile identificate și se oferă cea mai mare valoare pentru prețul oferit;

7) *principiul accesibilității și integrabilității*, care presupune că SII AOAM, chiar dacă oferă funcționalități multiple, este construit ca un element integral și folosit de utilizatori prin intermediul unei interfețe unice. Acest principiu prevede că expansiunea și dezvoltarea sistemului se vor face prin protocoale și puncte de conexiune proiectate din start;

8) *principiul confidențialității informației*, care prevede răspunderea personală, în conformitate cu legislația în vigoare, a colaboratorilor responsabili de prelucrarea informației în sistem pentru utilizarea și difuzarea neautorizată a informației;

9) *principiul compatibilității*, conform căruia SII AOAM trebuie să fie compatibil cu sistemele existente atât în Republica Moldova, cât și peste hotarele acesteia;

10) *principiul orientării spre utilizator*, potrivit căruia structura, conținutul, mijloacele de acces și navigarea sunt focalizate spre utilizatori;

11) *principiul extensibilității*, conform căruia componentele SII AOAM oferă facilități de ajustare și extindere a funcționalităților existente pentru conformare cu necesitățile în continuă schimbare ale CNAM;

12) *principiul dezvoltării progresive*, potrivit căruia elaborarea sistemului și modificarea permanentă a componentelor sale se efectuează în conformitate cu tehnologiile informaționale avansate;

13) *principiul consecutivității*, care presupune elaborarea și implementarea proiectului pe etape;

14) *principiul eficienței funcționării*, care presupune optimizarea raportului dintre calitate și cost;

15) *principiul utilizării standardelor deschise*, care se aplică pentru a asigura atât interoperabilitatea cu sistemele externe, cât și păstrarea informației, în conformitate cu normele în vigoare;

16) *principiul securității informaționale*, care presupune asigurarea nivelului dorit de integritate, exclusivitate, accesibilitate și eficiență a protecției datelor împotriva pierderii, denaturării, distrugerii și utilizării neautorizate. Securitatea sistemului presupune rezistența la atacuri și protecția caracterului secret, a integrității și pregătirii pentru lucru atât a SII AOAM, cât și a datelor acestuia.

III. CADRUL NORMATIV AL SII AOAM

8. Cadrul normativ al SII AOAM este constituit din legislația națională în vigoare, tratatele și convențiile internaționale la care Republica Moldova este parte. În special, s-a ținut cont de cadrul legal în domeniul de profil și de cadrul legal în domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor (TIC):

1) cadrul legal în domeniul de profil:

a) Legea ocrotirii sănătății, nr.411-XIII din 28.03.1995;

b) Legea cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, nr.1585 din 27.02.1998;

c) Legea cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, nr.1593 din 26.12.2002;

d) Hotărîrea Guvernului „Cu privire la modul de compensare a medicamentelor în condițiile asigurării obligatorii de asistență medicală, nr.1372 din 23.12.2005”;

e) Hotărîrea Guvernului cu privire la aprobarea unor acte normative, nr.1015 din 05.09.2006;

f) Ordinului Ministerului Sănătății nr.190 din 23.06.2003 „Cu privire la instituirea structurii sistemului sănătății raionale/municipale”;

g) Ordinul Ministerului Sănătății nr.239 din 08.08.2005 „Despre introducerea sistemului de expertiză a produselor de program și a bazelor de date, utilizate în instituțiile medico-sanitare publice din Republica Moldova”;

h) Ordinul comun al Ministerului Sănătății și CNAM nr.492/139 din 22.04.2013 „Cu privire la medicamentele compensate din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală”;

i) Ordinul comun al Ministerului Sănătății și CNAM nr.396/209 din 27.05.2015 privind aprobarea Normelor metodologice cu privire la formarea devizului de venituri și cheltuieli (business-plan) și gestionarea surselor financiare provenite din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală de către instituțiile medico-sanitare publice încadrate în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală;

j) Ordinul comun al Ministerului Sănătății și CNAM nr.600/320 din 24.07.2015 „Cu privire la mecanismul de includere a medicamentelor pentru compensare din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală”;

k) Ordinul comun al Ministerului Sănătății și CNAM nr.727/494 din 21.09.2016 “Despre aprobarea Regulamentului cu privire la organizarea tratamentului episodic în sala de tratamente/staționar de zi, cabinete de proceduri și la domiciliu, cu medicamente compensate din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală, a unor maladii frecvent întâlnite în practica medicului de familie”;

l) Ordinul comun al Ministerului Sănătății și CNAM nr. 1087/721 din 30.12.2016 "Despre aprobarea Regulamentului privind înregistrarea persoanei la medicul de familie din instituția medico-sanitară ce prestează asistență medicală primară în cadrul asigurării obligatorii de asistență medicală”;

m) Ordinul comun al Ministerului Sănătății și CNAM nr.247/125 din 28.03.2017 „Cu privire la indicatorii de performanță în Asistența Medicală Primară”;

n) Ordinul CNAM „Cu privire la contractarea instituțiilor medico-sanitare” actualizat anual;

o) Ordinul Ministerului Sănătății „Cu privire la întocmirea și prezentarea dărilor de seamă statistice medicale anuale de către instituțiile medico-sanitare”, actualizat anual;

2) cadrul legal în domeniul TIC al Republicii Moldova:

a) Legea cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat, nr.467-XV din 21.11.2003;

b) Legea cu privire la registre, nr.71-XVI din 22.03.2007;

c) Legea privind protecția datelor cu caracter personal, nr.133 din 08.07. 2011;

d) Hotărârea Guvernului „Privind aprobarea Cerințelor față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal”, nr.1123 din 14.12.2010;

e) Hotărârea Guvernului „Cu privire la aprobarea Programului strategic de modernizare tehnologică a guvernării (e-Transformare)”, nr.710 din 20.09.2011;

f) Hotărârea Guvernului „Cu privire la crearea și administrarea portalului guvernamental unic al serviciilor publice”, nr.330 din 28.05.2012;

g) Hotărârea Guvernului „Cu privire la aprobarea Programului privind Cadrul de Interoperabilitate, nr.656 din 5.09.2012”;

h) Hotărârea Guvernului „Privind serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass)”, nr.1090 din 31.12.2013;

i) Hotărârea Guvernului „Cu privire la Programul de reformare a serviciilor publice pentru anii 2014-2016”, nr.122 din 18.02.2014;

j) Hotărârea Guvernului „Privind platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud)”, nr.128 din 20.02.2014;

k) Hotărârea Guvernului „Privind platforma guvernamentală de registre și acte permissive (PGRAP)”, nr.717 din 29.08.2014;

1) Ordinul Ministerului Dezvoltării Informaționale nr. 78 din 01.06.2006 „Cu privire la aprobarea reglementării tehnice „Procese ciclului de viață al software-ului”.

IV. SPAȚIUL FUNCȚIONAL AL SII AOAM

9. Funcțiile de bază ale SII AOAM sunt:

- 1) formarea băncii de date a sistemului;
 - 2) identificarea și luarea în evidență primară a tuturor persoanelor asigurate și neasigurate, a instituțiilor medicale – prestatori de servicii medicale, a instituțiilor farmaceutice, a medicilor, precum și a tipurilor de servicii medicale;
 - 3) actualizarea datelor despre obiectele de evidență în cazul producerii unor evenimente prevăzute de scenariile de bază, care constau în completarea și modificarea semnificațiilor atributelor obiectelor informaționale;
 - 4) radierea din evidență a obiectului informațional prin modificarea statutului acestuia;
 - 5) organizarea asigurării informaționale prin oferirea accesului la datele din banca de date a SII AOAM tuturor autorităților și instituțiilor implicate în procesele de înregistrare, modificare și radiere a datelor ce țin de domeniul asigurării obligatorii de asistență medicală, operate de către CNAM, în conformitate cu legislația și competențele atribuite acestora;
 - 6) asigurarea mecanismului obligatoriu de confirmare din partea persoanei căreia i se prestează servicii medicale de instituția medicală prestatoare prin implementarea cardului electronic de sănătate;
 - 7) asigurarea fluxurilor de lucru și a mecanismelor de control asupra îndeplinirii acestora;
 - 8) asigurarea interacțiunii SII AOAM cu alte sisteme informaționale. Schimbul de informație cu alte sisteme informaționale automatizate se realizează în baza prezentului Concept;
 - 9) asigurarea veridicității datelor la toate etapele de colectare, stocare și prezentare;
 - 10) asigurarea protecției datelor și securității acestora la toate etapele de acumulare, păstrare, prelucrare și utilizare a resurselor informaționale de stat;
 - 11) asigurarea autorităților administrației publice competente și a publicului cu informație relevantă;
 - 12) asigurarea veridicității și plenitudinii informației la colectarea datelor din sursele primare;
 - 13) asigurarea integrității datelor la toate etapele de colectare, stocare, prelucrare și utilizare a acestora;
 - 14) asigurarea raportării statistice.
10. SII AOAM include următoarele contururi funcționale:

1) conturul evidenței automatizate a **personalelor asigurate și neasigurate medical**, care înglobează evidența automatizată a informației privind aceste tipuri de persoane din Republicii Moldova. Conturul include următoarele funcții:

a) evidența persoanelor asigurate și neasigurate medical;

b) evidența tuturor informațiilor și documentelor cu privire la persoanele asigurate și neasigurate;

2) conturul **entități**, care înglobează evidența automatizată a informației aferente tuturor elementelor ce țin de entitățile din Republicii Moldova care interacționează cu procesele relevante domeniului de asigurare obligatorie de asistență medicală. Conturul include funcțiile de:

a) evidență a entităților și instituțiilor abilitate cu dreptul de a duce evidența și prezenta informația referitor la persoanele asigurate;

b) angajatorii care efectuează plăți la fondul de asigurare medicală obligatorie;

3) conturul **instituții medicale și farmaceutice**, care înglobează în sine informațiile aferente tuturor entităților cu profil medical și farmaceutic, care activează în Republica Moldova și prestează servicii medicale relevante domeniului AOAM.

4) conturul **servicii medicale**, care înglobează în sine funcționalități care asigură evidența automatizată a serviciilor medicale prestate de către instituțiile medico-sanitare din Republica Moldova. Acest contur include următoarele funcții:

a) evidența serviciilor medicale;

b) asigurarea mecanismului de comunicare pentru persoană după prestarea serviciului medical;

c) evidența trimerilor persoanei prezentate la medic, către servicii medicale;

d) asigurarea mecanismului obligatoriu de confirmare din partea persoanei a serviciilor medicale prestate de prestator;

e) programarea persoanelor la serviciile medicale;

5) conturul privind **gestionarea contractelor și a bugetelor contractate pentru servicii medicale**; Acest contur include următoarele funcții:

a) gestionarea contractelor cu prestatorii de servicii medicale;

b) gestionarea sumelor contractuale privind serviciile medicale contractate;

6) conturul privind **gestionarea achitărilor serviciilor medicale**. Acest contur include următoarele funcții:

a) calcularea sumelor acceptate spre plată aferente serviciilor prestate de instituțiile medico-sanitare contractate;

b) generarea ordinelor de avansare și de achitare a serviciilor prestate de instituțiile medico-sanitare contractate;

c) evidența sumelor achitate instituțiilor medico-sanitare contractate;

7) conturul privind **gestionarea medicamentelor și prescripțiilor medicale**. Acest contur include următoarele funcții:

a) evidența medicamentelor care se prescriu de către medicii instituțiilor medicale;

- b) evidența și gestionarea rețetelor electronice;
- c) raportarea de către instituțiile farmaceutice a datelor cu privire la rețetele procesate și medicamente;
- d) evidența contractelor cu instituțiile farmaceutice;
- e) evidența farmaciștilor care eliberează medicamente compensate;
- 8) conturul **evidenței medicilor**, care înglobează evidența automatizată a medicilor, care activează în instituțiile medico-sanitare din Republicii Moldova;
- 9) conturul **raportare**, care înglobează în sine funcționalitățile de raportare a serviciilor prestate de către instituțiile medicale, raportarea privind utilizarea mijloacelor din fondul AOAM precum și alte rapoarte statistice și economico-financiare;
- 10) conturul privind **certificarea prezenței persoanei la medic**, care înglobează în sine funcționalități de utilizare a cardului electronic în sănătate pentru confirmarea prezenței persoanei și prestării serviciului medical;
- 11) conturul **gestionării mijloacelor provenite din fondurile AOAM** care include următoarele funcții:
 - a) gestionarea veniturilor și cheltuielilor mijloacelor fondului AOAM;
 - b) gestionarea creanțelor și datoriilor prestatorilor de servicii medicale;
 - c) analiza soldurilor mijloacelor bănești disponibile, neutilizate la finele perioadei de gestiune;
 - d) analiza stocurilor și bunurilor materiale.

V. SPAȚIUL ORGANIZATORIC AL SIIAOAM

11. Funcțiile de bază, aferente formării și exploatării SII AOAM, sunt repartizate între posesorul, operatorul, registratorii și furnizorii resursei informaționale.

12. Proprietarul SII AOAM este statul.

13. Posesorul SII AOAM este Compania Națională de Asigurări în Medicină, entitate responsabilă de administrarea Sistemului.

14. Deținătorul SII AOAM este Întreprinderea de Stat „Centrul de Telecomunicații Speciale”, care, în baza contractelor încheiate cu posesorul SIIAOAM și în conformitate cu Regulamentul privind modalitatea de operare a SIIAOAM, va asigura mentenanța acestuia.

15. Registratorii SII AOAM se împart în câteva grupuri: registratorii de date AOAM, operatorii instituțiilor medicale prestatori de servicii medicale, precum și operatorii instituțiilor farmaceutice.

- 1) registratori AOAM sunt utilizatorii din cadrul CNAM, care sunt responsabili de înregistrarea, actualizarea, radierea datelor cu privire la următoarele entități:
 - a) persoanele asigurate și neasigurate;
 - b) persoanele înregistrate la medicul de familie;
 - c) instituțiile medicale – prestatori de servicii medicale;

- d) instituții farmaceutice;
 - e) entități;
 - f) contracte privind prestarea serviciilor medicale;
 - g) contracte privind prestarea serviciilor farmaceutice;
- 2) registratori ai datelor instituțiilor medicale care sunt operatorii acestor instituții și care înregistrează date despre următoarele entități:
- a) rețetele electronice;
 - b) servicii medicale prestate;
 - c) trimiterile;
- 3) registratori ai instituțiilor farmaceutice care înregistrează date despre următoarele entități:
- a) rețetele electronice procesate;
 - b) medicamentele eliberate;
 - c) disponibilitatea medicamentelor și prețurile acestora.
16. Furnizorii de date ai SII AOAM sunt:
- 1) Ministerul Sănătății, care oferă informații din registrele oficiale privind următoarele informații:
- a) instituțiile medicale care sunt prestatori de servicii medicale;
 - b) medicii care activează în instituțiile medicale;
- 2) Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, care furnizează informații:
- b) cu privire la prestatorii de servicii farmaceutice;
 - c) cu privire la medicamentele autorizate în RM;
- 3) Instituția care furnizează date privind acreditarea instituțiilor medico-sanitare și farmaceutice din Republica Moldova.
17. Furnizorii menționați sunt responsabili de oferirea datelor atît timp cît nu vor dispune de sisteme informaționale automatizate pentru a efectua schimbul electronic de date.

VI. CLASIFICAREA DOCUMENTELOR SII AOAM

18. În cadrul SII AOAM se utilizează documente de intrare și documente de ieșire.

19. Documentele de intrare includ:

- 1) contractele cu prestatorii de servicii medicale;
- 2) contractele cu instituțiile farmaceutice;
- 3) liste de evidență nominală a persoanelor asigurate;
- 4) cereri de înregistrare la medicul de familie;
- 5) dările de seamă despre volumul acordat de asistență medicală pe tipuri de asistență;

6) dările de seamă despre îndeplinirea devizului de venituri și cheltuieli (business-plan) al instituției medico-sanitare din mijloacele fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală;

7) dările de seamă cu privire la medicamente compensate;

8) dările de seamă cu privire la disponibilitatea medicamentelor și prețul acestora.

20. Documentele de ieșire includ:

1) rapoartele analitice și statistice cu privire la serviciile medicale prestate;

2) rapoarte privind gestionarea fondului de asigurare obligatorie medicală;

3) rapoarte referitor la persoanele asigurate și neasigurate;

4) rapoarte privind înregistrarea la medicul de familie și IMS;

5) anexele la contractul de acordare de asistenței medicale pe tipuri de asistență;

6) ordinele de avansare și de achitare a serviciilor prestate de instituțiile medico-sanitare contractate;

7) facturile instituțiilor medico-sanitare pentru achitarea serviciilor medicale prestate;

8) rapoarte analitice și statistice cu privire la medicamentele compensate;

9) ordine de achitare a medicamentelor compensate eliberate de prestatorii de servicii farmaceutice.

VII. SPAȚIUL INFORMAȚIONAL

21. Obiectele informaționale ale SII AOAM sunt:

1) *persoana fizică – obiect informațional împrumutat din Registrul de stat al populației*. În SII AOAM, aceste obiecte vor fi clasificate în:

a) persoane asigurate și neasigurate;

b) medicii care activează în instituțiile medicale din sistemul de sănătate;

c) persoane fizice ce practică activitate de întreprinzător, persoane fizice autorizate;

d) farmaciștii care eliberează medicamente compensate.

2) *entitate – obiect informațional împrumutat din Registrul de stat al unităților de drept*. În SII AOAM, aceste obiecte vor fi clasificate conform următoarelor clase:

a) entitățile care efectuează plăți pentru AOAM;

b) instituțiile medicale – prestatori de servicii medicale;

c) instituțiile farmaceutice.

3) *rețeta electronică* – obiect informațional al SII AOAM care reprezintă de fapt prescripția medicală – un formular utilizat în sistemul de asigurare obligatorie de asistență medicală, pentru prescrierea de medicamente cu și fără contribuție personală în tratamentul ambulatoriu. Acest tip de obiecte informaționale pot fi clasificate conform următoarelor tipuri:

a) rețeta electronică de tip On-Line – care reprezintă formularul de prescripție medicală în format electronic, completat de către medic și procesat de către farmacist folosind o soluție TIC dedicată, parte componentă a SIIAOAM gestionat de către CNAM, prescripția fiind validată și înregistrată în formă electronică în sistem înainte de a fi tipărită;

b) rețeta pe suport de hârtie – care reprezintă prescripția medicală fiind completată de către medic fără a folosi o soluție TIC dedicată și este tipărită fără a fi validată și înregistrată în sistem, respectând, însă, același formular generat de soluția electronică.

4) *documentul* - în SII AOAM vor fi gestionate următoarele tipuri de documente:

a) contract cu prestatorul de servicii medicale;

b) contract cu instituția farmaceutică.

5) *raportul statistic*.

22. În SII AOAM se utilizează următorii identificatori ai obiectelor informaționale:

1) identificator al obiectului informațional „persoana fizică” este numărul de identificare de IDNP din Registrul de stat al Populației și seria numărului actului de identitate în cazul persoanelor care nu posedă IDNP;

2) identificator al obiectului informațional „entitate” este Codul Fiscal care se preia din Sistemul Informațional Integrat al Serviciului Fiscal de Stat;

3) identificator al obiectului informațional „rețetă electronică” este numărul de ordine al rețetei înregistrate, generat și atribuit de sistem, care are următoarea structură:

YYMMDDNNNN, unde:

YY – ultimele cifre ale anului;

MM – luna, exprimată în cifre;

DD – data, exprimată în cifre;

NNNN – numărul de ordine al rețetei, conform înregistrării pentru ziua respectivă;

Același identificator este utilizat și în cazul rețetelor pe suport de hârtie.

4) identificator al obiectului informațional „document” este numărul de ordine al contractului înregistrat, generat și atribuit de sistem, care are următoarea structură:

ABBNNNNN, unde:

AA – categoria contractului;

BB – tipul instituției contractate;

NNNNN – numărul de ordine conform înregistrărilor efectuate;

5) identificator al obiectului informațional „raport” este codul unic de identificare, generat și atribuit de sistem, care are următoarea structură:
„Titlul raportului” + „data și ora” generării raportului.

23. În SII AOAM se utilizează următoarele scenarii de bază:

- 1) pentru obiectul informațional „persoana fizică”:
 - a) luarea în evidență se efectuează de către registrator la momentul înregistrării persoanei în calitate de:
 - persoană asigurată;
 - medic care activează în instituțiile medicale din sistemul de sănătate;
 - farmacist care eliberează medicamente compensate;
 - b) actualizarea datelor se realizează de către registrator în următoarele cazuri:
 - schimbarea statutului de asigurat/neasigurat;
 - modificarea informațiilor referitoare la medicul care activează în instituția medico-sanitară;
 - modificarea informațiilor referitoare la farmacistul care eliberează medicamente compensate;
 - c) scoaterea din evidență și transferarea informației în arhivă se efectuează de către registrator în următoarele cazuri:
 - decesul persoanei;
 - concedierea medicului din instituția medico-sanitară;
 - concedierea farmacistului din instituția farmaceutică;
- 2) pentru obiectul informațional „entitate”:
 - a) luarea în evidență se efectuează de către registrator la primirea informațiilor de la furnizorii de date. Datele aferente obiectului sunt preluate din Sistemul Informațional al Serviciului Fiscal de Stat în baza codului fiscal și din Registrul de stat al unităților de drept, în baza IDNO;
 - b) actualizarea datelor se realizează de către registrator la primirea de la furnizorii de date a informațiilor modificate;
 - c) scoaterea din evidență și transferarea informației în arhivă se efectuează de către registrator la primirea de la furnizorii de date a informațiilor despre încetarea activității obiectului în cauză;
- 3) pentru obiectul informațional „rețeta electronică”:
 - a) înregistrarea rețetei electronice se efectuează de către medicii instituțiilor medicale;
 - b) modificarea unei rețete electronice poate avea loc la depistarea unei erori de prescriere. Modificarea poate avea loc doar până în momentul emiterii și înmânării rețetei persoanei și poate fi efectuată doar de către medicul care a prescris inițial rețeta. Odată fiind emisă și înmănată aceasta nu mai poate fi modificată sau ștearsă din sistem. În cazul în care rețeta a fost procesată la farmacie, aceasta nu mai poate fi anulată sau modificată;
 - c) scoaterea din evidență a obiectului și transferarea informației în arhivă are loc odată cu încheierea perioadei de raportare;
- 4) pentru obiectul informațional „document”:
 - a) înregistrarea unui document – contract, se efectuează la momentul încheierii contractului cu prestatorul de servicii medicale sau instituția farmaceutică;

b) actualizarea datelor unui contract se efectuează de către registrator la momentul semnării unei anexe adiționale care modifică anumite condiții din contract;

c) scoaterea din evidență și transferarea informației în arhivă în cazul în care acesta expiră și nu mai participă în procesul de raportare a perioadei curente;

8) pentru obiectul informațional „raport”:

a) luarea în evidență primară se efectuează la momentul generării raportului;

b) actualizarea are loc la primirea informațiilor despre modificarea raportului statistic;

24. Obiectele informaționale reprezintă totalitatea de date care le caracterizează.

1) Datele despre „persoană fizică”:

a) IDNP;

b) seria și numărul actului de identitate provizoriu;

c) numele;

d) prenumele;

e) data nașterii;

f) domiciliul,

g) data și timpul înregistrării;

h) Cod fiscal;

g) datele de contact (telefonul, e-mailul);

i) statut asigurat/neasigurat;

j) informație cu privire la angajator sau instituția abilitată.

2) datele despre „entitate”:

a) IDNO;

b) Cod fiscal;

c) denumirea;

d) adresa juridică;

e) datele de contact;

f) data și timpul înregistrării;

g) tipul entității;

3) datele despre „rețeta electronică”:

a) numărul de identificare;

b) instituția emitentă;

c) medicul emitent;

d) data și ora emiterii;

e) persoana (pacient);

f) medicamente;

g) cantitate medicamente;

h) data expirare;

i) procesat/neprosesat;

j) diagnostic;

- k) instituția care a procesat rețeta;
- m) data și ora procesării;
- n) farmacistul care a procesat;
- o) prețul medicamentului procesat;
- p) suma compensată;
- q) suma achitată de către persoana (pacient);
- 4) datele despre „document”:
- a) numărul de identificare;
- b) categoria și tipul;
- c) denumire instituția contractată;
- d) IDNP instituție contractată;
- e) data și timpul înregistrării;
- f) obiectul contractului (servicii contractate);
- g) suma contractului;
- h) termen de valabilitate.
- 5) datele despre „raport”:
- a) numărul de identificare;
- b) tipul raportului;
- c) titlul raportului;
- d) data și timpul înregistrării;
- e) autorul raportului;
- f) date statistice ale domeniului.

25. În scopul asigurării veridicității și micșorării volumului informației păstrate în SII AOAM, se folosește un sistem de clasificatoare, care poate fi divizat în două grupuri:

1) *naționale*:

- a) CUATM – clasificatorul unităților administrativ-teritoriale;
- b) CFOJ – clasificatorul formelor organizațional-juridice ale entităților;
- 2) *interne de sistem*, cum ar fi clasificatorul instituțiilor medico-sanitare.

26. Pentru asigurarea funcționării eficiente a SII AOAM este necesară interacțiunea cu alte sisteme informaționale în scopul colaborării și schimbului de date:

1) pentru asigurarea formării corecte a resursei informaționale a SII AOAM este necesară organizarea accesului la resursele informaționale al următoarelor sisteme informaționale automatizate:

a) servicii guvernamentale: Serviciul electronic de autentificare și control al accesului MPass – în vederea autentificării utilizatorilor în sistem;

b) Sistemul informațional automatizat „Registrul de stat al populației”, care include date despre persoanele fizice – în vederea preluării și validării înregistrărilor, modificărilor sau radiierilor (care conțin date despre persoane fizice) și a verificării

acestora privind corectitudinea combinațiilor de IDNP, nume, prenume, act de identitate;

c) Sistemul informațional automatizat „Registrul de stat al unităților de drept”, care conține date despre toate categoriile de unități de drept, constituite în bază legală – în scopul preluării și validării datelor despre entitățile privind corectitudinea combinațiilor de IDNO, denumire, cod CUATM, cod CAEM etc. necesară înregistrărilor, modificărilor sau radiierilor (care conțin date despre entitățile înregistrate în Republica Moldova);

d) Sistemul informațional automatizat „Registrul de stat al unităților administrativ-teritoriale și al străzilor din localitățile Moldovei”, care cuprinde date cu privire unitățile teritorial-administrative, străzi, clădiri, amplasarea instituțiilor medico-sanitare, instituțiilor farmaceutice, precum și alte entități relevante sistemului AOAM);

e) Sistemul Informațional Automatizat de Asistență Medicală Primară ”SIA AMP”, care conține date privind pacienții, medicii de familie, vizitele persoanelor la medici, precum și serviciile medicale prestate la nivelul sistemului de asistență medicală primară;

f) Sistemul Informațional Automatizat de Asistență Medicală Spitalicească ”SIA AMS”, care conține date privind persoanele internate în spitale, medicii din spitale, precum și serviciile medicale prestate la nivelul sistemului de asistență medicală spitalicească;

g) Sistemul Informațional pentru depunerea documentelor electronice și rapoartelor ”e-Reporting”.

h) Sistemul Informațional Integrat al Serviciul Fiscal de Stat, care conține informații despre entitățile relevante AOAM în baza codului fiscal, precum și informații privind colectarea primelor de AOAM în sumă fixă;

i) Sistemul Informațional al Poliției de Frontieră – pentru verificarea informațiilor privind aflarea sau lipsa persoanei pe teritoriul Republicii Moldova;

j) Sistemele informatice ale prestatorilor de servicii farmaceutice;

k) Sistemul Informațional al Agenției Naționale de Ocupare a Forței de Muncă pentru informația referitoare la persoanele înregistrate ca șomeri;

l) Sistemul Informațional Automatizat de Asistență Socială – pentru verificarea datelor privind persoanele care beneficiază de ajutor social;

2) interoperabilitatea se asigură prin intermediul platformei guvernamentale de interoperabilitate „MConnect”, prin utilizarea de web-servicii;

3) pentru toate sistemele informaționale automatizate externe care permit schimbul electronic de date bazat pe standardul XML, interoperabilitatea se realizează prin utilizarea de web-servicii.

27. SII AOAM prevede următorul mod de gestionare a fluxurilor de lucru:

1) pentru asigurarea organizării și automatizării fluxului informațional cu privire la înregistrarea, actualizarea și radierea datelor cu referire la asigurarea

obligatorie de asistență medicală al Republicii Moldova, sistemul conține un set de instrumente necesare bunei funcționări, care include facilități de gestiune și definire a fluxurilor de lucru și, totodată, permite înregistrărilor electronice și documentelor să treacă prin toate etapele de elaborare și aprobare pînă a ajunge la stadiul final;

2) modulul respectiv acordă asistență în gestionarea unui număr mare de documente și înregistrări pentru a defini traseul unui document sau al unui set de documente, precum și participanții la proces și rolul acestora în luarea deciziilor privind documentele din fluxul de lucru;

3) scenariul include un șir de funcționalități (de exemplu înregistrarea, modificarea, editarea, radierea), precum și mecanisme de căutare și raportare a datelor stocate în sistem;

4) toate acțiunile se efectuează prin intermediul unei interfețe intuitive și ușor de utilizat, bazate pe tehnologiile web, care nu necesită achiziționarea și instalarea unor programe adiționale pe calculatorul utilizatorilor SIA AOAM.

28. Rețetele electronice sunt înregistrate în sistem de către medicii instituțiilor medicale. Astfel, medicilor implicați în acest proces li se oferă posibilitatea de a se autentifica în SII AOAM prin intermediul MPass și de a accesa funcționalitățile de înregistrare, modificare a rețetelor electronice. Modificarea rețetelor poate avea loc doar pînă în momentul emiterii. Odată fiind emise acestea nu mai pot fi modificate sau șterse, însă pot fi anulate.

VIII. SPAȚIUL TEHNOLOGIC AL SIIAOAM

29. Infrastructura informațională a SII AOAM se bazează pe o arhitectură în minim 3 nivele, caracterizată prin următoarele elemente de bază:

1) *nivelul de prezentare a datelor* – reprezintă interfețele destinate utilizatorilor sistemului;

2) *nivelul aplicațiilor* – destinat pentru executarea proceselor de business-logică a sistemului informațional;

3) *nivelul de stocare a datelor* – destinat pentru stocarea și actualizarea datelor sistemului;

30. Spațiul tehnologic al SII AOAM este caracterizat de următoarele aspecte generale:

1) SII AOAM este prevăzut a fi găzduit în MCloud, care reprezintă platforma tehnologică guvernamentală comună;

2) spațiul tehnologic al SII AOAM constă în stabilirea metodelor de asigurare a integrabilității sistemului și de suport pentru buna funcționare, conform criteriilor de performanță și utilizare a sistemelor de acest tip. Spațiul tehnologic se referă, totodată, la problema calității și securității informației în cadrul sistemului. În acest sens, pentru a asigura accesul echitabil la SII AOAM, este nevoie de evaluarea situației și proiectarea rețelelor locale în toate birourile registratorilor implicați, care trebuie să fie interconectate cu rețeaua CNAM;

3) fiecare registrator dispune de acces la sistem în funcție de domeniul de care este responsabil. Conectivitatea CNAM și a instituțiilor medicale implicate, precum și a registratorilor SII AOAM trebuie să fie în bandă largă, ceea ce ar menține indicii de performanță și accesibilitatea la cel mai înalt nivel;

4) în vederea asigurării unui grad sporit de securitate și a controlului asupra conexiunilor, fiecare instituție trebuie să dispună de subrețele locale, pentru a putea fi controlate și monitorizate de către serviciul care asigură întreținerea infrastructurii TIC;

5) accesul la resursele informaționale ale SII AOAM trebuie să se realizeze prin conexiunea la internet, asigurată de către prestatorii naționali de asemenea servicii;

6) SII AOAM trebuie să dispună de servicii de comunicare care să asigure buna lui funcționare: gestiunea și funcționalitatea fluxurilor de lucru, a documentelor și înregistrărilor;

7) SII AOAM reunește părțile implicate în componentele conceptuale, prezentate în figura ce urmează Fig.2 Arhitectura conceptuală a SII AOAM.

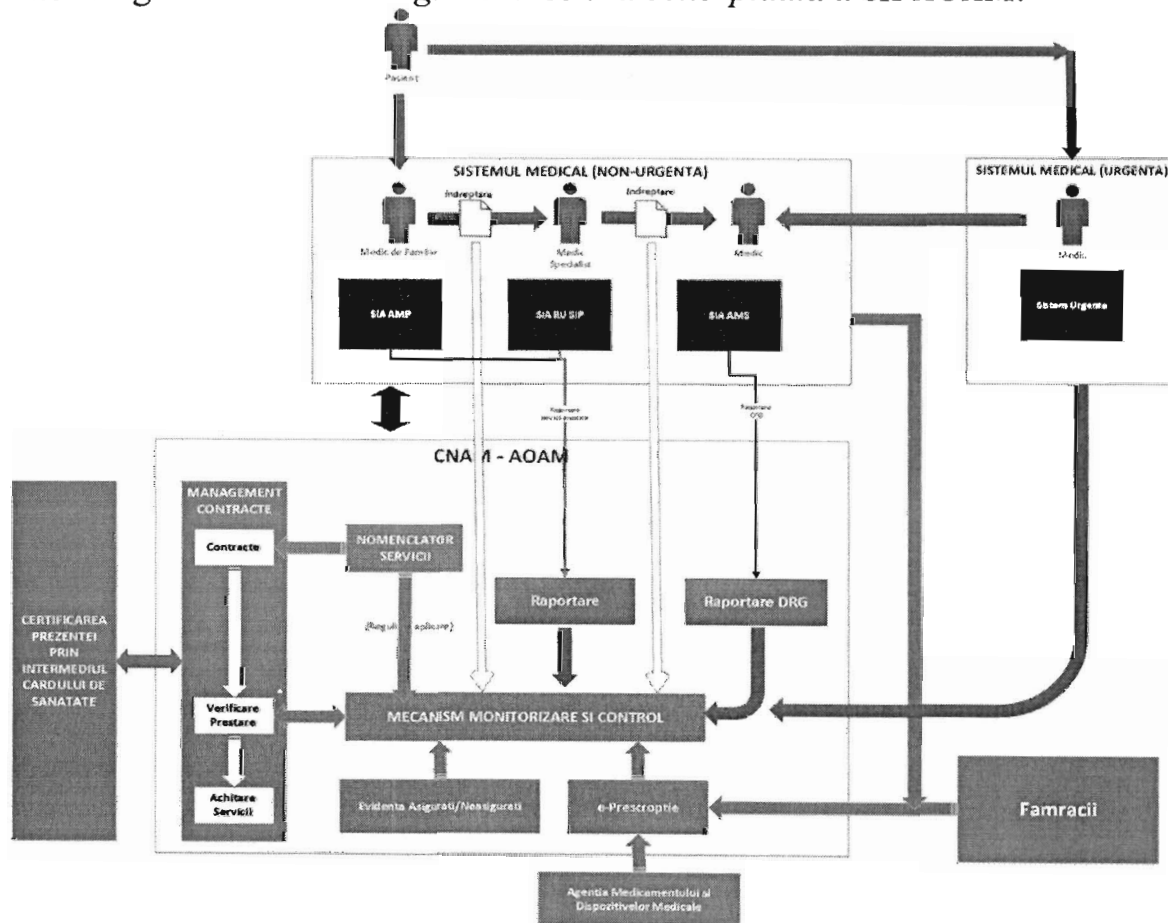

Fig.2 Arhitectura conceptuală a SII AOAM

IX. ASIGURAREA SECURITĂȚII INFORMAȚIONALE A SII AOAM

31. Esența securității informaționale a SII AOAM constă în următoarele.

1) prin securitate informațională se înțelege protecția resurselor și a infrastructurii informaționale a SII AOAM împotriva acțiunilor premeditate sau accidentale cu caracter natural sau artificial, care au ca rezultat cauzarea prejudiciului participanților la procesul de schimb informațional;

2) noțiunea de securitate informațională a SII AOAM include o serie de termeni, cum ar fi: măsuri, politici, tehnologii, puncte de control, structură organizațională, atribuții și funcții în sistem. Este necesară identificarea acestor mijloace de control pentru a asigura securitatea informațională și pentru a le implementa în SII AOAM;

3) colectarea, prelucrarea, stocarea și furnizarea datelor cu caracter personal se efectuează în conformitate cu prevederile Legii nr. 133 din 8 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal;

4) pentru a atinge un nivel sporit al securității informaționale trebuie să se țină cont de cele două părți componente ale acesteia – securitatea fizică și securitatea informațională:

a) securitatea fizică se referă la protejarea infrastructurii fizice a CNAM, a registratorilor sistemului și a componentelor fizice (puncte de acces în incinta clădirilor, acces la calculatoare, imprimante) prin aplicarea tuturor măsurilor de securitate;

b) securitatea informațională presupune protejarea informației prin aplicarea unor măsuri de securizare la nivel logic, prin utilizarea tehnologiilor informaționale. Aceasta include programele antivirus, delimitarea logică a subrețelelor, firewall, controlul asupra folosirii programelor piratate, evidența și actualizarea licențelor produselor software.

32. Pericolul informațional reprezintă un eveniment sau o acțiune posibilă, orientată spre cauzarea unui prejudiciu resurselor sau infrastructurii informaționale.

33. Principalele pericole pentru securitatea informațională a SII AOAM sunt:

1) colectarea și utilizarea ilegală a informației;

2) încălcarea tehnologiei de prelucrare a informației;

3) implementarea în produsele software și hardware a componentelor care realizează funcții neprevăzute în documentația care însoțește aceste produse;

4) elaborarea și răspândirea programelor ce pot afecta funcționarea normală a sistemelor informaționale și de comunicații, precum și a sistemelor de protecție a informației;

5) nimicirea, deteriorarea, suprimarea radioelectronică sau distrugerea mijloacelor hardware și/sau software de prelucrare a informației;

6) compromiterea credențialelor, a cheilor și a mijloacelor de protecție criptografică a informației;

- 7) scurgerea de informație prin canale tehnice;
- 8) implementarea dispozitivelor electronice de interceptare a informației în mijloacele tehnice de prelucrare, păstrare și transmitere a datelor prin canalele de comunicații, precum și în încăperile de serviciu ale registratorilor sistemului;
- 9) nimicirea, deteriorarea, distrugerea sau sustragerea suporturilor de informație mecanice sau de alt tip;
- 10) tentativele de interceptare a informației în rețelele locale ale registratorilor sistemului și în liniile de comunicații, decodificarea ei și impunerea informației false;
- 11) utilizarea tehnologiilor informaționale necertificate, a mijloacelor de protecție a datelor, a mijloacelor de informatizare și comunicații la crearea și dezvoltarea infrastructurii informaționale;
- 12) accesul neautorizat la resursele informaționale care se află în băncile și bazele de date;
- 13) încălcarea restricțiilor legale ce țin de răspîndirea informației.

34. SII AOAM prevede următoarele cerințe și sarcini privind asigurarea securității informaționale:

- 1) securitatea informațională trebuie să se conformeze cerințelor legislației Republicii Moldova în vigoare, precum și standardelor internaționale care nu contravin legii și permit sporirea gradului de securitate;
- 2) securitatea informațională trebuie să asigure:
 - a) confidențialitatea informației, care presupune limitarea accesului la informație al persoanelor fără drepturi și împuterniciri corespunzătoare;
 - b) integritatea logică a informației, adică prevenirea introducerii, modificării, copierii, actualizării și nimicirii neautorizate a informației;
 - c) integritatea fizică a informației;
 - d) protecția infrastructurii informaționale împotriva deteriorării și încercărilor de modificare a funcționării;
- 3) pentru îndeplinirea sarcinilor privind asigurarea securității informaționale a SII AOAM, se utilizează următoarele mecanisme:
 - a) autentificarea și autorizarea utilizatorului prin intermediul serviciului MPass;
 - b) managementul accesului;
 - c) înregistrarea acțiunilor și auditul prin utilizarea serviciului MLog.

X. CONCLUZII

35. SII AOAM va oferi beneficii considerabile părților implicate în procesul de evidență și gestionare eficientă a fondului asigurării obligatorii de asistență medicală, și anume:

- 1) principalii beneficiari ai implementării sistemului sunt cetățenii a căror contribuții la fondul AOAM vor fi gestionate într-o manieră mai corectă și eficientă. Acest lucru va duce indirect la accesul către servicii medicale de calitate mai sporită;

2) un sistem bine integrat care acoperă în mare măsură toate domeniile CNAM asigură o transparență totală a cheltuielilor realizate în sistemul AOAM, permițând un progres rapid în alinierea la standardele europene și bunele practici internaționale;

3) managementul CNAM va avea posibilitatea de a realiza analize complexe asupra datelor din sistem prin intermediul instrumentelor de raportare (rapoarte statistice și analitice, predefinite și ad-hoc), fapt care va duce direct la o gestionare mai eficientă a fondului AOAM;

4) implementarea unui sistem integrat va permite detectarea erorilor la oricare din nivelele sistemului AOAM;

5) implementarea SIIAOAM va permite eficientizarea sistemului AOAM prin uniformizarea aplicării normelor la nivel național, preluarea raportărilor de la furnizori, procesarea datelor de la toate entitățile relevante procesului și creșterea nivelului de control asupra cheltuielilor;

6) implementarea componentei de rețetă electronică în SIIAOAM va duce spre diminuarea sau excluderea totală a fenomenului de fraudă privind rețetele de medicamente;

7) asigurarea dreptului de a alege pentru cetățean, la care prestator vrea să meargă pentru servicii medicale, vizualizând disponibilitatea prestatorilor de servicii în sistemul informatic;

8) asigurarea accesului echitabil și rapid la serviciile medicale, inclusiv și cele de înaltă performanță;

9) asigurarea planificării serviciilor medicale în limitele bugetelor alocate prestatorilor de către CNAM. Excluderea programării la servicii medicale peste bugetul alocat;

10) asigurarea evidenței prestării serviciilor medicale și eliminarea fenomenului de fraudare prin raportarea dublă a serviciilor prestate contra-plată.